

V OČEKÁVÁNÍ POŽEHNANÉ
NADEJE

LIST TITOVÍ 2,11-13

STEZKY SOUČASNÉ ESCHATOLOGIE
PASTORÁLKA 2019 | BOHUSLAV WOJNAR

Titus 2:11–13 (Bible21)

¹¹ Boží spásná milost se totiž zjevila všem lidem. ¹² Učí nás, abychom se zřekli bezbožnosti a světských žádostí a žili na tomto světě rozvážně, spravedlivě a zbožně, ¹³ v očekávání té **požehnané naděje** – **slavného příchodu** (ř.: *ἐπιφάνεια*) našeho velikého Boha a Spasitele Ježíše Krista.

1. Úvodem

- 1. OPATRNOT.** Věřím, že je čas dospět ve věcech eschatologie a uvědomit si, že jen z částí poznáváme, a proto mnohé věci v tomto tématu jsou v Písmu velmi nejednoznačné. Měli bychom proto být velmi opatrní v přijímání všech spekulativních názorů v tomto tématu. Na druhé straně jsou určité věci, které jsou řečeny v Písmu velmi jasně, a těch bychom se měli držet.
- 2. POKORA.** Je třeba si uvědomit, že každá škola interpretace má snahu co nejlépe vysvětlit vše, co Bible na téma eschatologie říká. Měli bychom proto zachovat pokoru ve svých postojích k oponentům, a hlavně k tématu. Musíme si přiznat, že každý systém výkladu má mnoho silných stránek, které mnohá místa z Písma vysvětlují dobře, ale pak má některé slabiny, kdy je zřejmé, že některá místa z Písma, příliš do daného systému neseďí. Problém je, že to tak je s každým systémem. Proto ta pokora.
- 3. PROPOJENOST.** Trochu nadneseně by se dalo říct, že odbornost „eschatolog“ neexistuje, protože eschatologii nejde oddělit od celkové teologie, a hlavně hermeneutického přístupu k Bibli. Proto Eschatologii mají vysvětlovat teologové. A také pastoři, protože jí nejde oddělit od života i historie církve, kde jsou silně zvažovány i dopady daného hermeneutického přístupu na postoje věřících k vnějšmu světu atd.

2. Moje eschatologické dospívání

Tribulation is coming
... and there will be no place to hide

A Thief in the Night

Russ Doughten Films, Inc. presents a Mark IV Pictures production

Starring Patty Dunning and Thom Rachford

NICOLAS CAGE

BASED ON THE NEW YORK TIMES BEST SELLER

LEFT BEHIND

THE END BEGINS

COMING TO THEATERS

OCTOBER 3

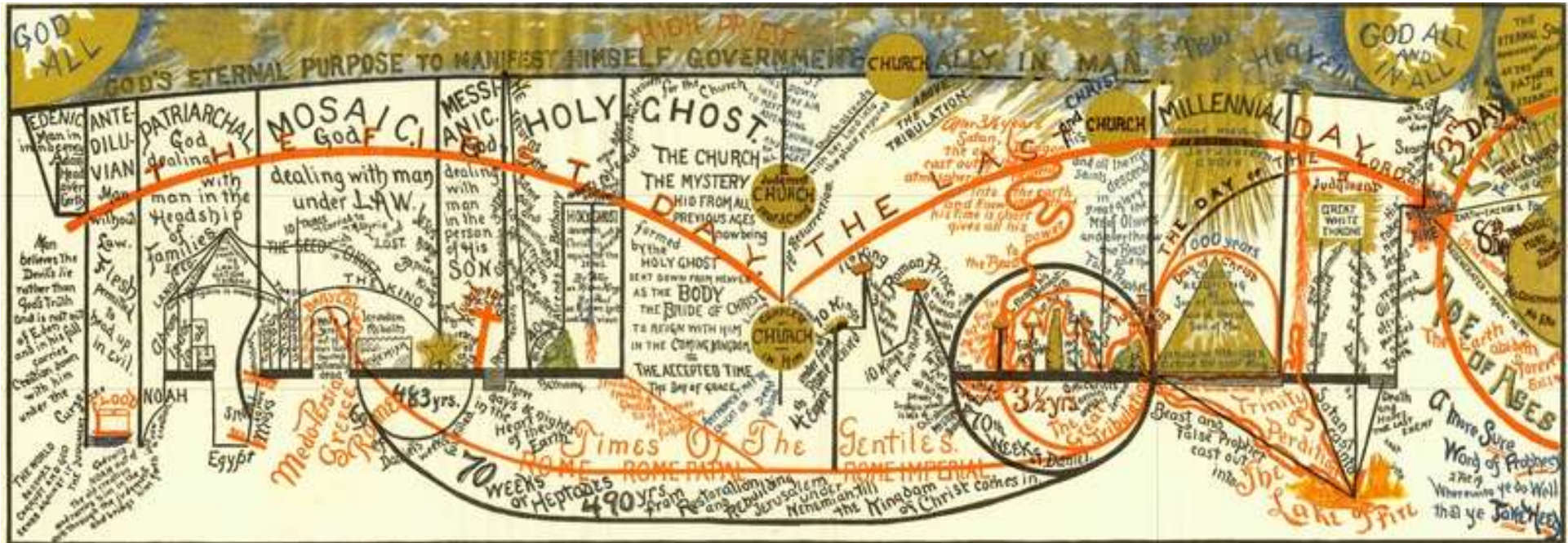
STONEY LAKE
ENTERTAINMENT

Left Behind

český titul: Napospas osudu

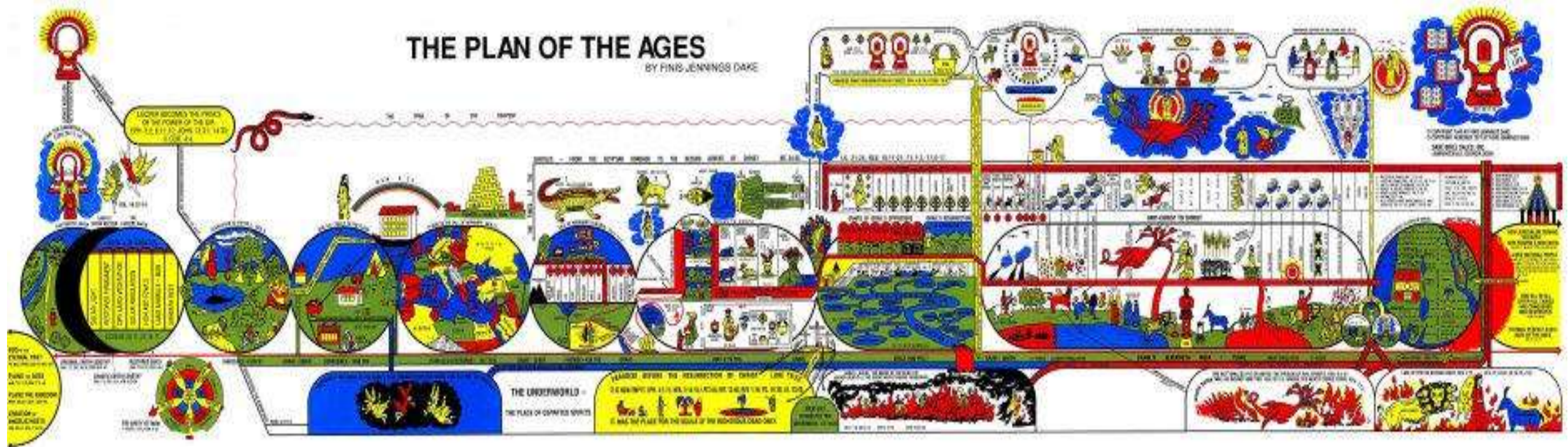
Jeden z prvních pre-tribulačních, premileniálních dispenzacionálních grafů

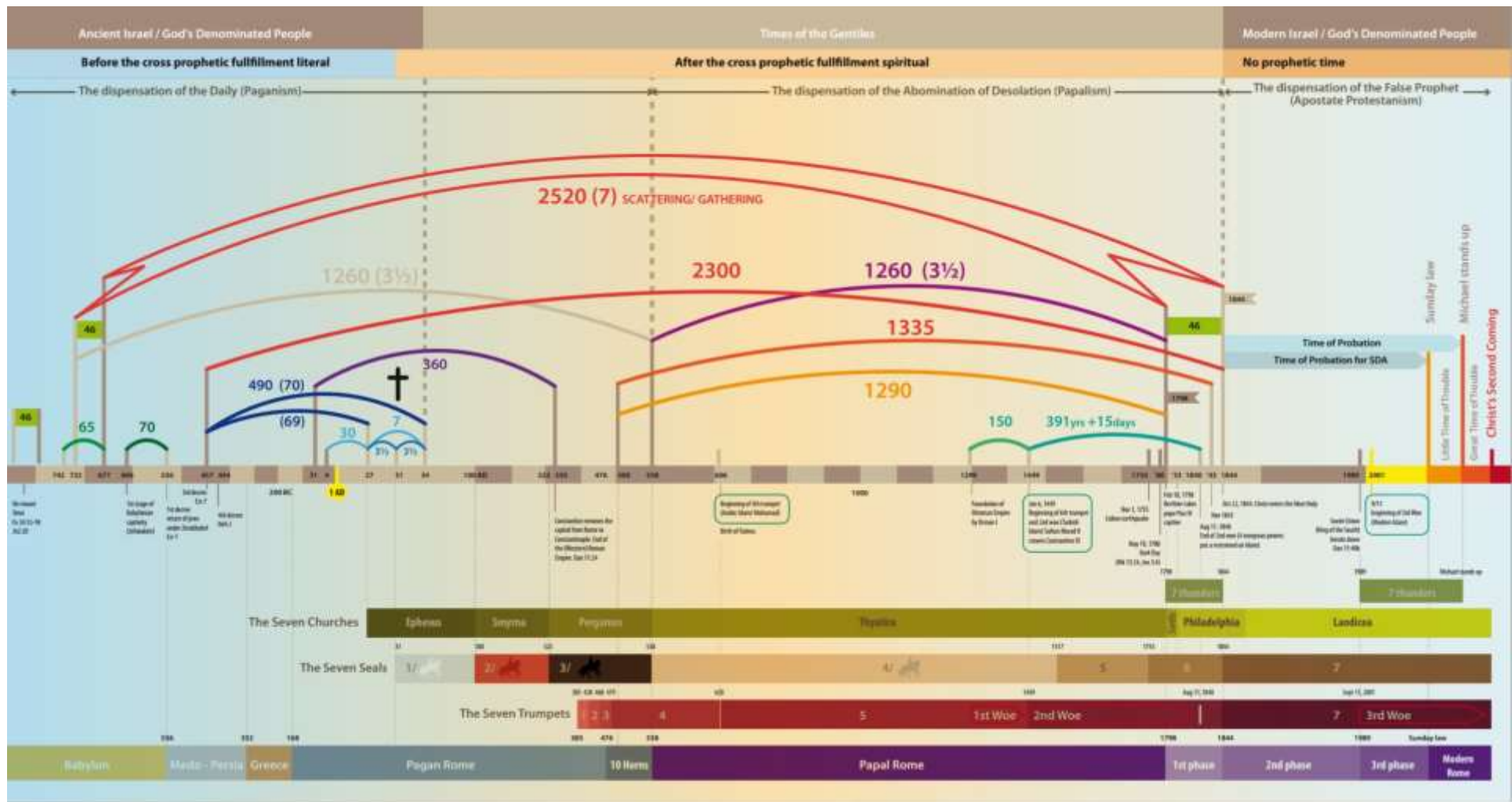
Dispensational and Prophetic Chart.

DESIGNED BY PASTOR I. M. HALDEMAN.

Dake Annotated Reference Bible

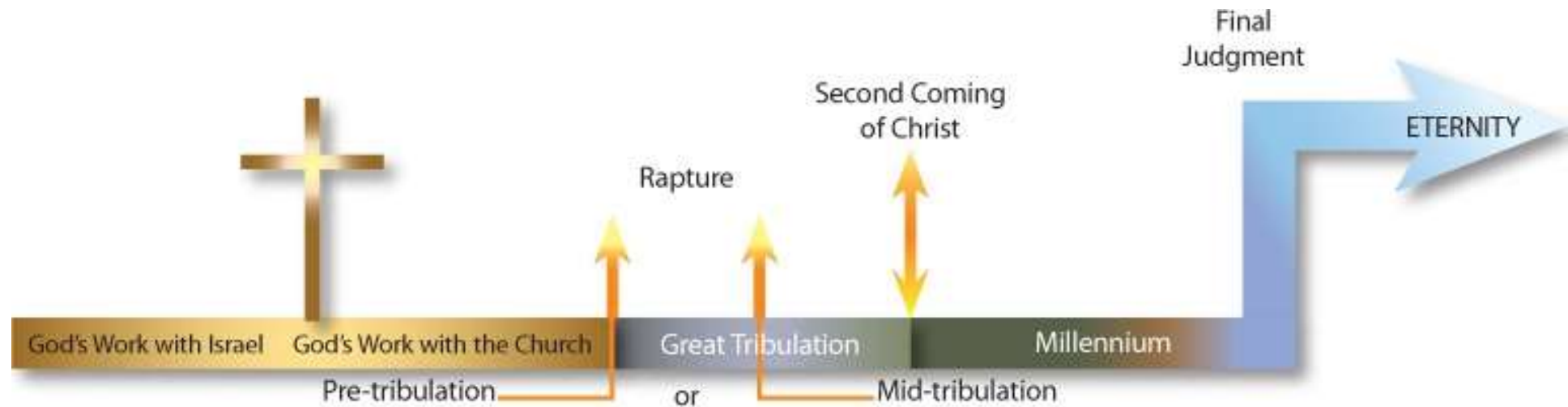
Jeden z adventistických systémů počítání

2. Moje eschatologické dospívání

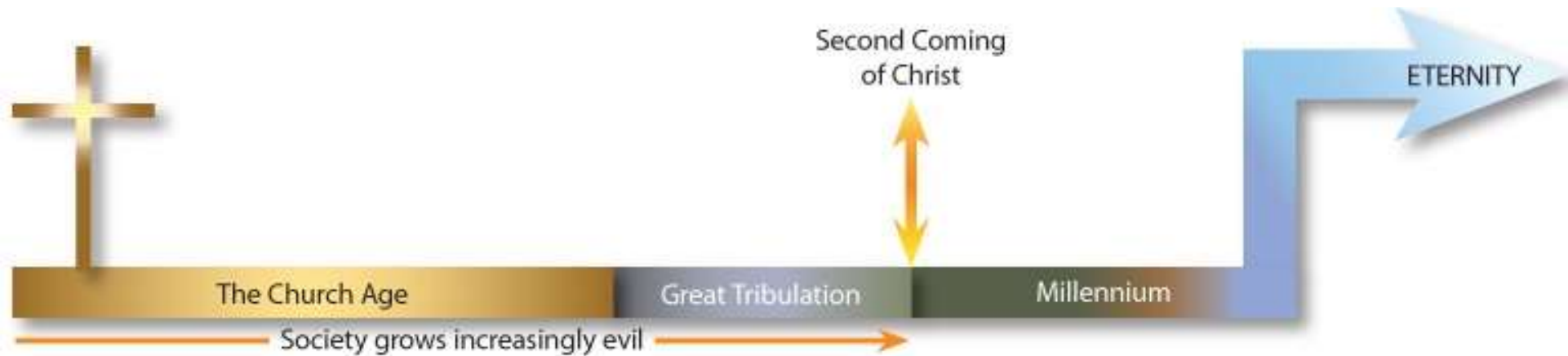
1. Získal jsem pevnou jistotu reality naší požehnané naděje, tj. očekávání viditelného příchodu Pána Ježíše v moci a slávě.
2. Proto jsem se odklonil od dispenzacionálního pretribulačního premilenialismu a postupně jsem dospěl k závěru, že nejbliž mému chápání je historický premilenialismus staré (před-konstantinovské) církve, ovšem bez jejich teologie náhrady.

Dispensacionální pre-tribulační premilenialismus

- Plymouth Brethren (19. století)
- J. Nelson Darby, C.I. Scofield, Harry A. Ironside, Gleason Archer, Donald G. Barnhouse, Hal Lindsey, Chuck Smith, John MacArthur, Charles Ryrie, Charles Stanley, Norman L. Geisler, and Tim LaHaye.

Historický premilenialismus

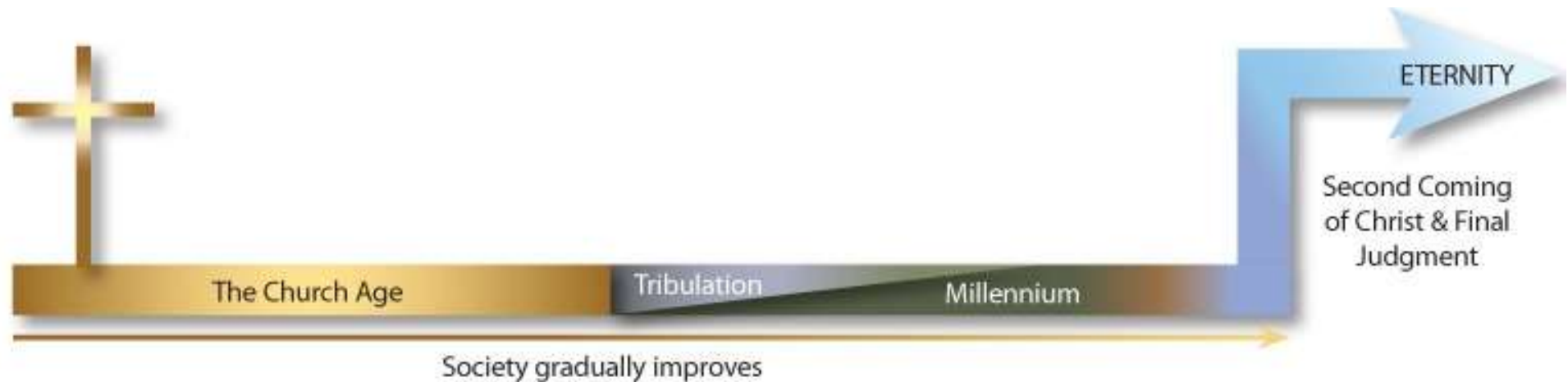
- Many early church fathers—including Lactantius (240–320), Irenaeus (130–200), Justin Martyr (100–165), and probably Papias (60–130), a disciple of the apostle John.
- David Dockery, John Warwick Montgomery, George R. Beasley-Murray, Robert Gundry, and George E. Ladd.
- rovněž D.A. Carson, Michael Brown, C. Keener atd. mají blízko k tomuto výkladu (kromě názoru na Izrael)

Amilenialismus

- Augustine of Hippo (354–430) was the first amillennialist.
- Martin Luther and John Calvin
- Evangelical theologians such as E.Y. Mullins, Abraham Kuyper, G.C. Berkouwer, Herschel Hobbs, Stanley Grenz, and J. I. Packer.

Postmillennialism

- Joachim of Fiore (1135–1202),
- Eusebius of Caesarea, Athanasius of Alexandria...
- Jonathan Edwards, B.B. Warfield, Augustus H. Strong, Charles Hodge, R.L. Dabney, Loraine Boettner, R.C. Sproul...

2. Moje eschatologické dospívání

1. Ve věcech současného působení Božího království v tomto světě, s Kristem vládnoucím na nebeském trůně a zde ve světě působícího Božího ducha a Kristova Těla, uprostřed všech antikristů, jsem amileniální realista.
2. V otázkách toho, co se bude dít po Kristově slavném příchodu, jsem historický premilenialista, protože je pro mě významné to, že lidé, kteří měli k Janovi nejblíže, byli premilenialisty. Navíc vnímám důležitost završení Božího jednání s Izraelem i národy.
3. Z toho důvodu jsem také křesťanský sionista, ovšem v jeho původním významu, ne v jeho dispenzacionální podobě, která často spíše té věci ubližuje.
4. Ve věcech přístupu k Olivetské rozmluvě jsem částečný preterista (neplést s plným preterismem).
5. V přístupu k interpretaci knihy Zjevení mi nejvíce dává smysl eklektický přístup, (viz Keener a mnozí jiní).

„Chtěl bych apelovat na jednu hlavní věc: žádný Bibli nasáklý Ježíšův současník si nemyslel, že když přijde Mesiáš, bude takový, jaký byl Ježíš. Proto mám takové podezření, že to, co my si „myslíme“, že se stane, je pouze takovým zábleskem toho, co se skutečně stane. Většina těch, kteří mluví o Druhém příchodu, „toho ví víc, než je zdrávo“ a je to ten druh vědění, které bych chtěl zatlačit zpátky za závoj tajemna tím, co jsem zde řekl.

Ano, On se vrátí, ale jak bude jeho návrat vypadat?

Obávám se, že každý z nás bude překvapen. „

3. Letniční eschatologie

1. Ne všichni raní letniční byli dispenzacionalisté. Většina z nich spíše zdůrazňovala „Pozdní déšť“ Ducha svatého před Kristovým opětovným příchodem.
2. Od 40. let (20. století) začali Letniční učit dispenzacionalismus jako reakci vůči Hnutí pozdního deště, a také proto, že se snažili více srovnat krok s širší evangelikální církví.
3. Fundamentalistický dispenzacionalismus si však příliš nesesednul s letniční eschatologií, protože byl ve své podstatě cessecionistický (popíral současné projevy duchovních darů uzdravování, jazyků atd.)
4. Dnešní letniční teologové zdůrazňují povahu Božího království vyjádřenou pojmem „už je tady, ale ještě ne...“
5. V kontrastu vůči dispenzacionalismu, který nabízí přesný sled klíčových událostí konce, se zdá, že Bible takovýto přesný prorocký plán události konce nenabízí.

4. Jak jsme se k tomuto učení dostali?

DIDACHÉ

1. Bděte nad svým životem. Vaše lampy ať nezhasnou a vaše bedra ať jsou přepásána. Budte připraveni. Nevíte totiž dne, v němž váš Pán přichází. 2. Často a ve velkém množství se shromažďujte a prostě o to, co prospěje v budoucnu vašim duším. Nic vám totiž nepomůže doba vaší víry, nebudete-li dokonalými v posledním čase. 3. V posledních dnech totiž povstane mnoho falešných proroků a škůdců, ovce se obrátí k vlkům a láska se obrátí v nenávisť. 4. Až se rozmnoží nepravost, budou se lidé navzájem nenávidět, pronásledovat a zrazovat.

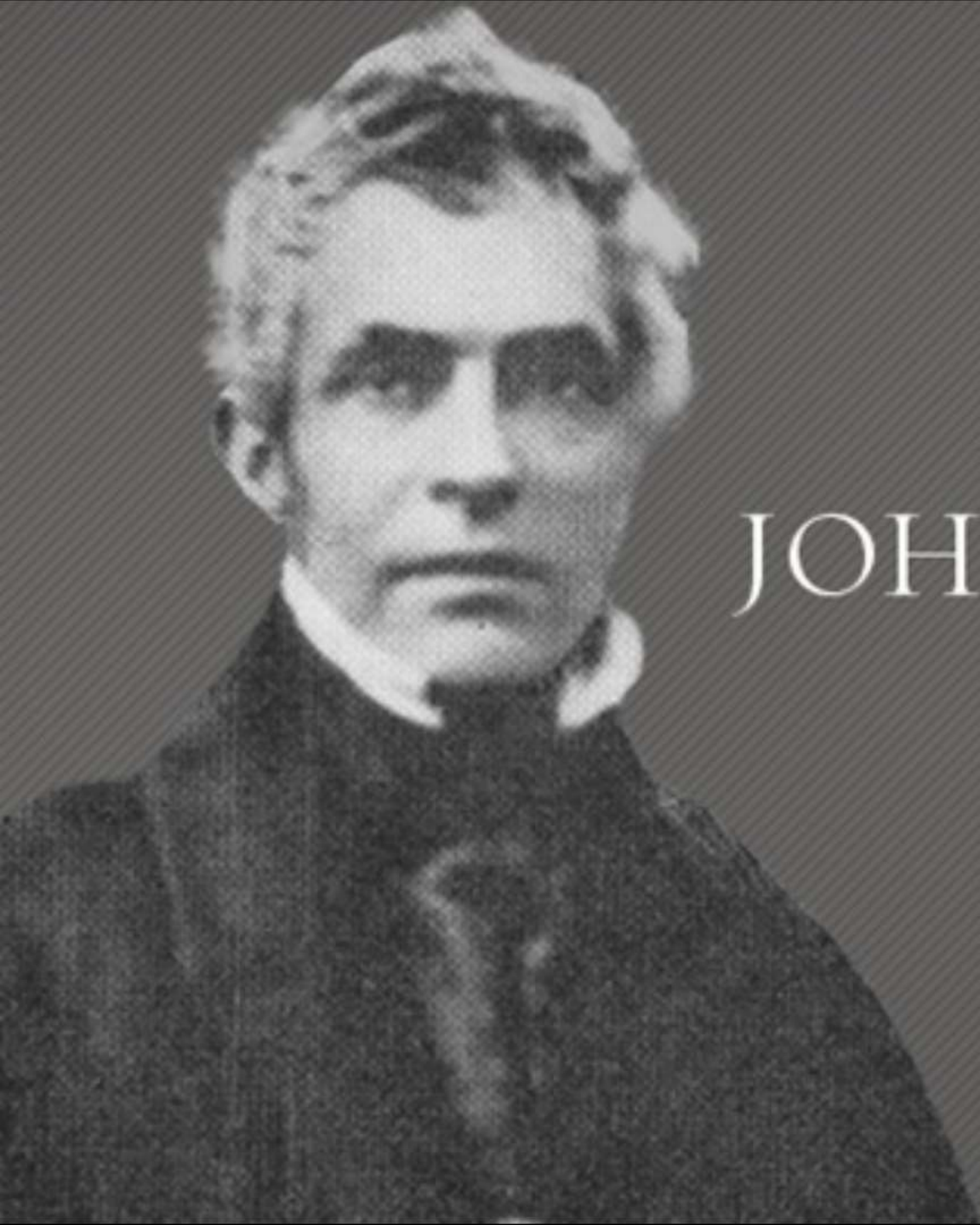
A tehdy se ten **svůdce světa** zjeví jako syn Boží a bude činit divy a zázraky, země bude vydána do jeho rukou a bude páchat takové nepravosti, jaké se ještě nikdy nestaly. 5. Tehdy lidské pokolení bude přivedeno do **očistného soudu**, mnozí budou zahanbeni a zahynou. **Kdo však vytrvají ve své víře**, budou zachráněni od tohoto prokletí. 6. A tehdy se zjeví znamení pravdy; otevřené nebe, pak hlas polnice, za třetí vzkříšení z mrtvých. 7. Ne však všech, nýbrž, jak bylo řečeno: „Přijde Pán a všichni svatí s ním.“ 8. **Tehdy spatří svět přícházet Pána z nadoblaků nebes.**

The Blessed HOPE

*A Biblical Study
of the Second Advent
and the Rapture*

GEORGE ELDON LADD

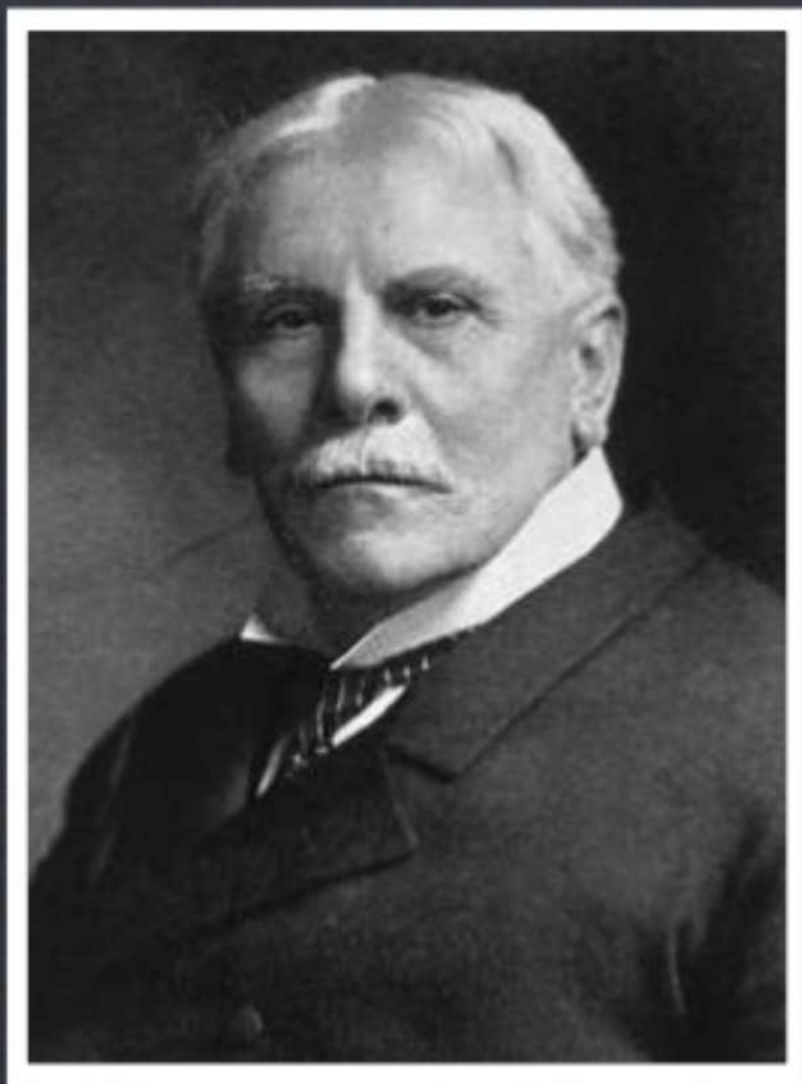

JOHN NELSON DARBY
1800-1882

C.I. SCOFIELD

(1843 - 1921)

PRODUCED THE
SCOFIELD REFERENCE
BIBLE WITH
DISPENSATIONALIST
HEADINGS AND NOTES

CRAIG A. BLAISING

PROGRESSIVE
DISPENSATIONALISM

DARRELL L. BOCK

5. Co děláme, když narazíme v Bibli na protichůdné výroky?

Matouš 27:37 (ČSP)

³⁷ Nad hlavu mu dali nápis o jeho provinění: „**Toto je Ježíš, král Židů.**“

Marek 15:26 (ČSP)

²⁶ A byl napsán nápis o jeho vině: **Král Židů.**

Lukáš 23:38 (ČSP)

³⁸ Byl nad ním i nápis [napsaný řeckými, latinskými a hebrejskými písmeny]: „**Toto je král Židů.**“

Jan 19:19 (ČSP)

¹⁹ Pilát napsal a upevnil na kříž také nápis, na kterém bylo napsáno: **„Ježíš Nazaretský — král Židů“.**

Přesně tento princip musíme použít i v přístupu k textům, které popisují Druhý příchod Pána Ježíše.

1. Některé mluví o Příchodu Pána v moci a slávě.
2. Druhé mluví o překvapivém příchodu jako Zloděj v noci.
3. Další mluví o překvapivém příchodu pro svět, ale ne pro nás.
4. Ještě jiné mluví o našem shromáždění k němu.
5. Některé zase mluví o vzkříšení z mrtvých a našem proměnění v okamžiku, v důsledku jeho příchodu.

6. Vytržení vytržené z kontextu

(1) Vezmu vás k sobě

Jan 14:2–3 (ČSP)

² V domě mého Otce jsou **mnohé příbytky**. Kdyby nebyly, řekl bych vám to. [Neboť] vám jdu **připravít místo**. ³ A odejdu-li a připravím vám místo, opět přijdu a **vezmu vás k sobě**, abyste i vy byli tam, kde jsem já.

Prof. Craig Keener:

„Jan zřejmě nemá v tomto kontextu na mysli Kristův druhý příchod, ale jeho návrat po vzkříšení, kdy dá učedníkům Ducha (14,16–18).

*Jak vzkříšení mrtvých (které Ježíš zahájil), tak udělení Ducha signalizují v židovském učení příchod nového věku *království.*

Ve 14,6–7 Ježíš vysvětluje, kam jde a jak za ním učedníci přijdou.“

(2) Kapitola o vzkříšení

1 Korintským 15:22–24 (ČSP)

²² Jako v Adamovi všichni umírají, tak také v Kristu budou všichni obživeni. ²³ Každý však ve svém pořadí: jako **prvotina** Kristus, potom **při jeho příchodu ti, kdo jsou Kristovi**, ²⁴ potom bude konec, až Kristus odevzdá království Bohu a Otci a zruší každou vládu, každou vrchnost i moc.

1 Korintským 15:51–52 (ČSP)

⁵¹ Hle, říkám vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme **proměněni**, ⁵² naráz, v okamžiku, při zvuku poslední polnice. Zazní polnice, a **mrtví vstanou jako neporušitelní a my budeme proměněni**.

(3) Hlavní text pro toto učení

1 Tesaloničkým 4:13–18 (ČSP)

¹³ Nechceme vás, bratři, nechávat v nevědomosti o těch, kdo zesnuli, abyste se nermoutili jako ti ostatní, kteří nemají naději. ¹⁴ Jestliže však věříme, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, tak Bůh také ty, kdo zemřeli skrze Ježíše, přivede s ním. ¹⁵ Neboť toto vám říkáme slovem Pánovým: My živí, kteří jsme tu ponecháni do příchodu Pána, jistě nepředejdeme ty, kteří zesnuli, ¹⁶ protože za zvuku příkazujícího zvolání, hlasu archanděla a Boží polnice sám Pán sestoupí z nebe a mrtví v Kristu vstanou nejdříve. ¹⁷ Potom my živí, kteří tu budeme ponecháni, budeme spolu s nimi **uchváaceni v oblacích do vzduchu** k setkání s Pánem. A tak už navždy budeme s Pánem. ¹⁸ Proto se těmito slovy navzájem povzbuzujte.

1 Tesalonickým 1:6 (ČSP)

⁶ A vy jste se stali těmi, kdo napodobují nás i Pána, když jste přijali Slovo **v mnohém soužení** (*thlipsis*) s radostí Ducha Svatého.

1 Tesalonickým 3:2–4 (ČSP)

² a poslali jsme Timotea, našeho bratra a Božího spolupracovníka v Kristově evangeliu, aby vás upevnil a povzbudil ve vaší víře, ³ aby se nikdo **nezmítal v těchto souženích**. Sami přece víte, že k tomu tu jsme. ⁴ Vždyť když jsme byli u vás, **předem jsme vám říkali, že nás čeká soužení**. To, jak víte, se i **stalo**.

1 Tesalonickým 3:7 (ČSP)

⁷ Proto jsme byli, bratři, ve vši své tísní a **soužení** povzbuzeni skrze vaši víru,

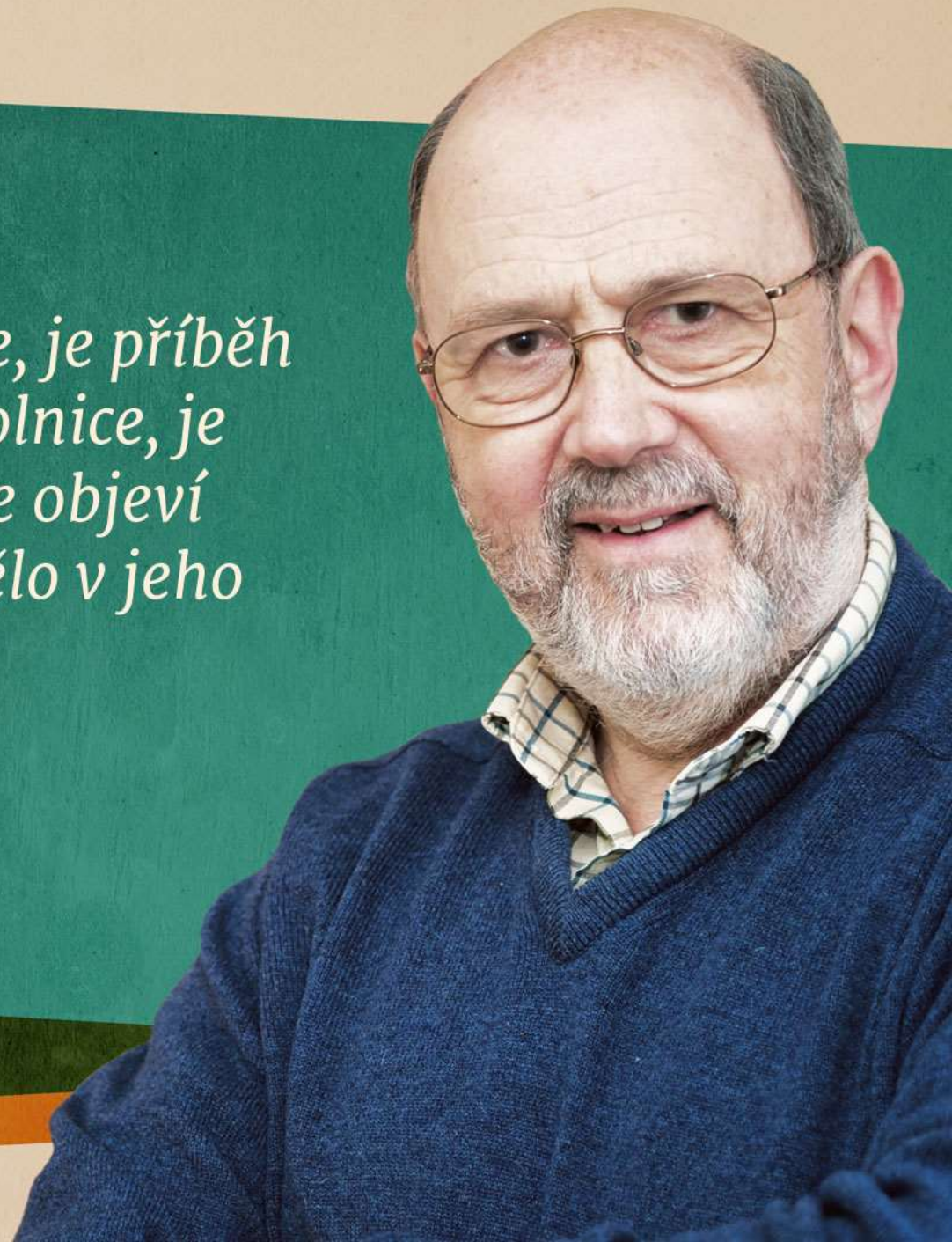

Acts 28:15 (ČSP)

¹⁵ Když o nás tamní bratři uslyšeli, **přišli nám naproti** až k Appiovu tržišti a ke Třem hospodám. Jakmile je Pavel uviděl, vzdal díky Bohu a nabyl odvahy.

První ze tří příběhů, které Pavel propojuje, je příběh o Mojžíšovi, sestupujícím z hory. Zazní polnice, je slyšet mocný hlas, a po dlouhém čekání se objeví Mojžíš a schází z hory, aby zjistil, co se dělo v jeho nepřítomnosti.

N.T. WRIGHT

Následuje příběh ze 7. kapitoly Danielova proroctví, podle nějž bude Boží lid ospravedlněn tváří v tvář svým pohanským nepřátelům. Bude vyvýšen na oblaka, aby usedl v Boží slávě. Tento „příchod na oblacích“, který Ježíš v evangeliích vztahoval na sebe, Pavel nyní vztahuje na pronásledované křesťany.

N.T. WRIGHT

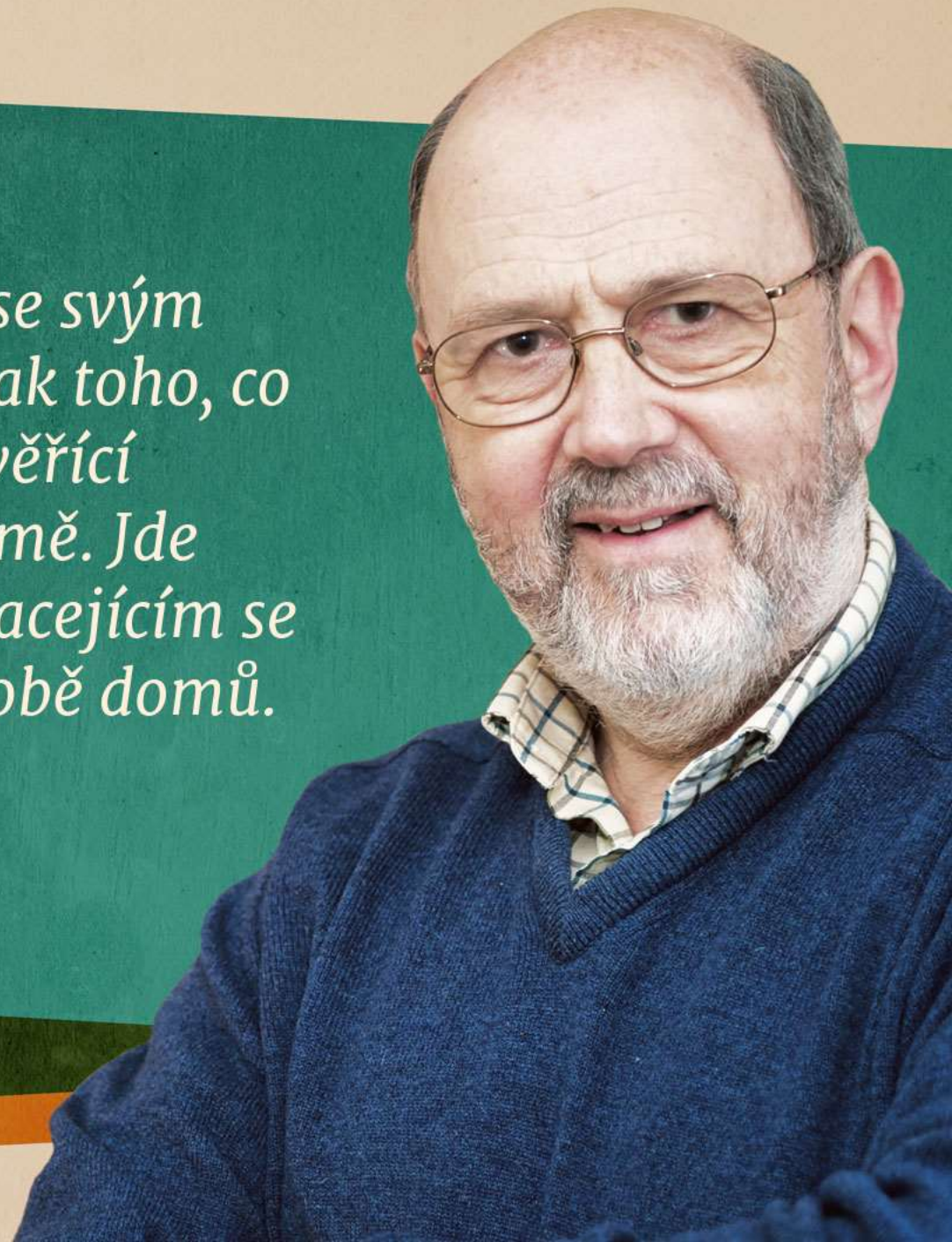
Propojení těchto dvou příběhů v kombinované metafoře, typické pro Pavlův způsob vyjadřování, umožnilo uvést ještě třetí příběh, jak jsme již naznačili. Když měl císař navštívit nějakou kolonii či provincii, občané mu měli vyjít naproti a setkat se s ním ještě předtím, než dorazil do jejich města. Bylo by neuctivé, kdyby vladař dospěl až k branám, aniž by ho jeho poddaní řádně uvítali. A když se s ním setkali, rozhodně s ním nezůstali před branami, ale slavnostně ho uvedli do města.

N.T. WRIGHT

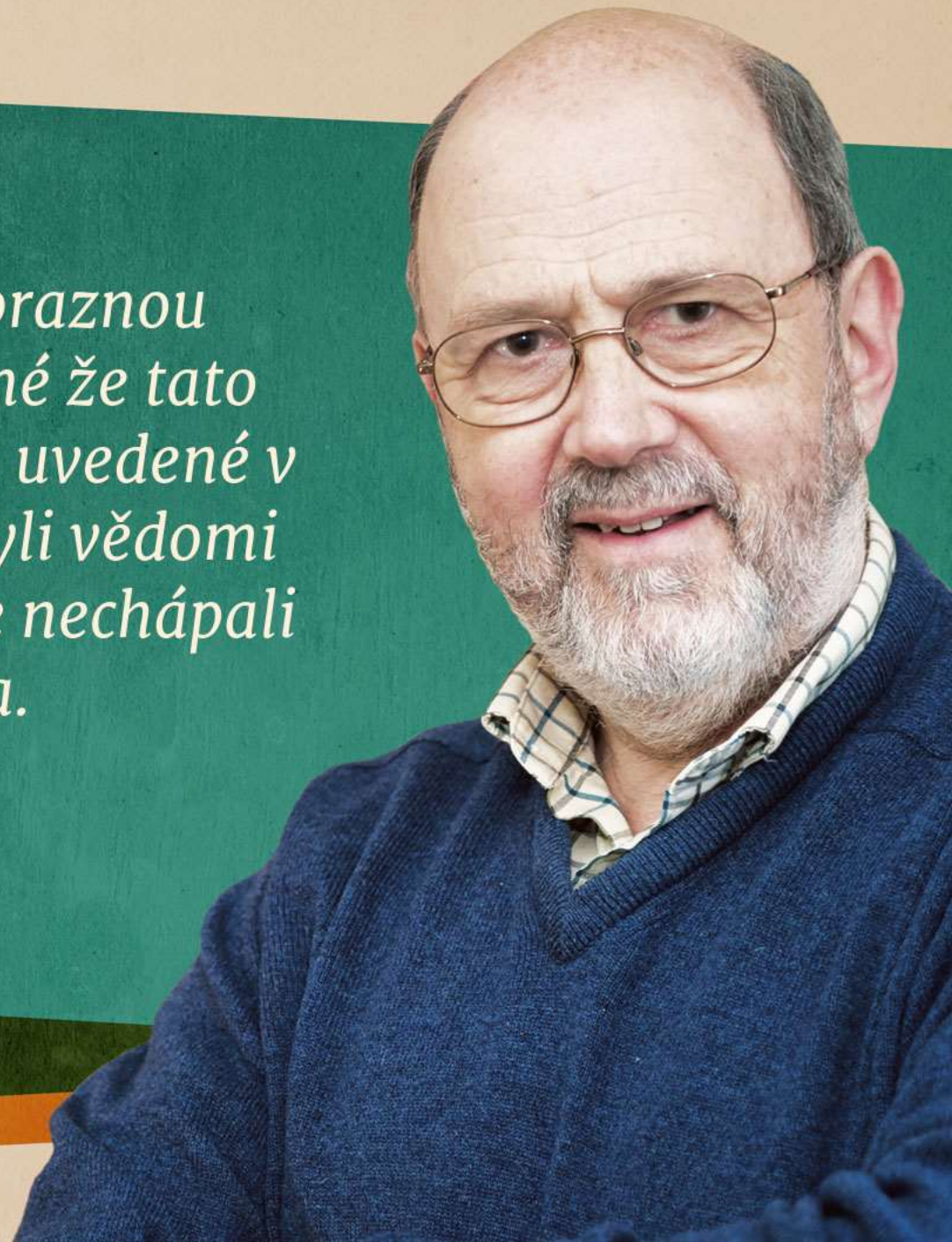
Když Pavel píše, že křesťané se „setkají“ se svým Pánem „v oblacích“, pak jde vlastně o opak toho, co tvrdí oblíbená teologie vytržení, totiž že věřící zůstanou někde ve vzduchu, daleko od země. Jde naopak o to, že když se setkají se svým vracejícím se Pánem, uvedou ho do jeho panství, tj. k sobě domů.

N.T. WRIGHT

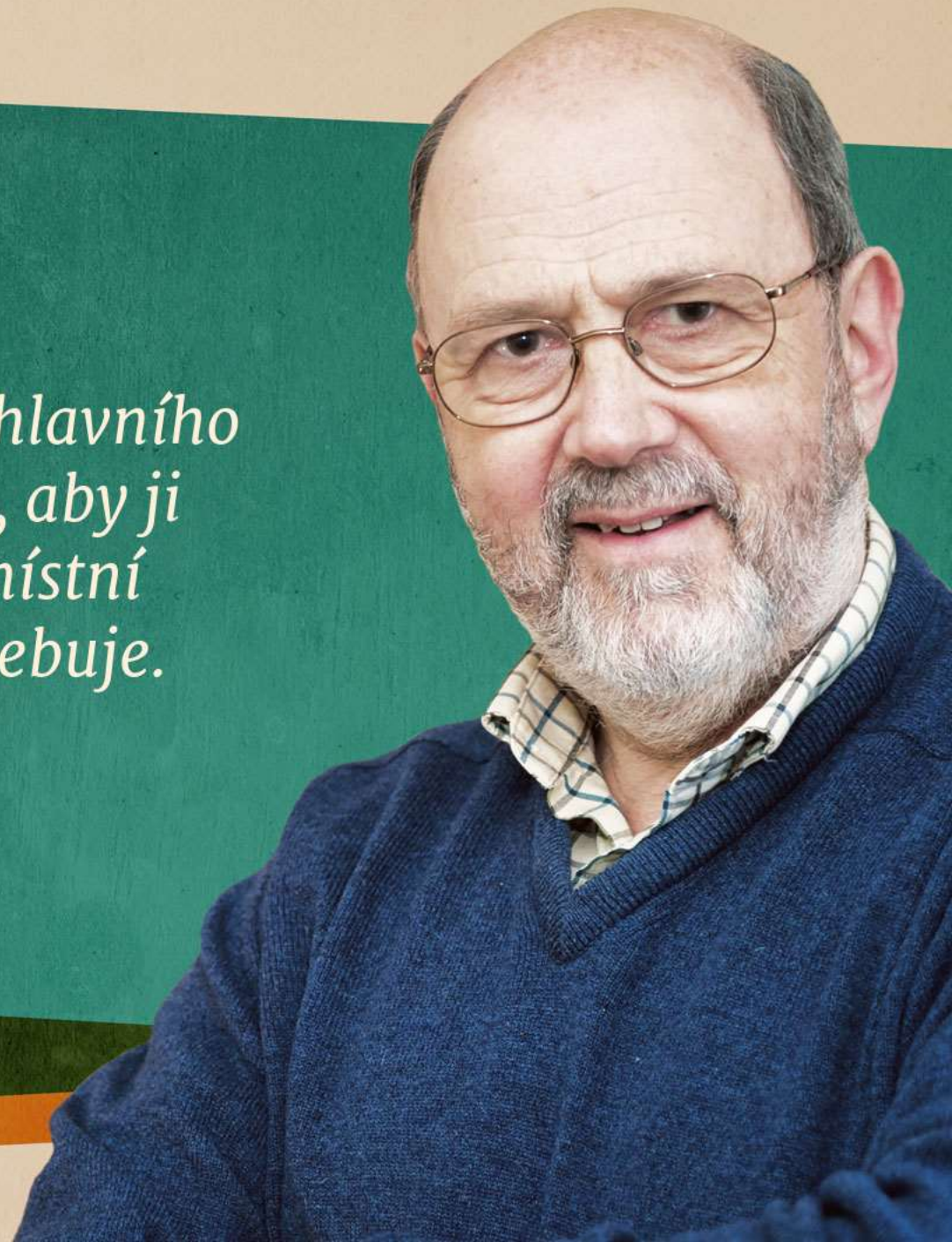
I když máme na paměti, že jde o velmi obraznou metaforu a nikoli doslovný popis, je zřejmé že tato slova mají stejný význam jako v paralele, uvedené v listu Filipským 3,20. Filipští křesťané si byli vědomi svého „občanství v nebi“, ale rozhodně je nechápali tak, že se mají odebrat do hlavního města.

N.T. WRIGHT

Očekávali, že naopak jejich císař přijde z hlavního města, aby zjednal své kolonii důstojnost, aby ji zachránil, je-li to třeba, aby si podrobil místní nepřátele a napravil vše, co napravit potřebuje.

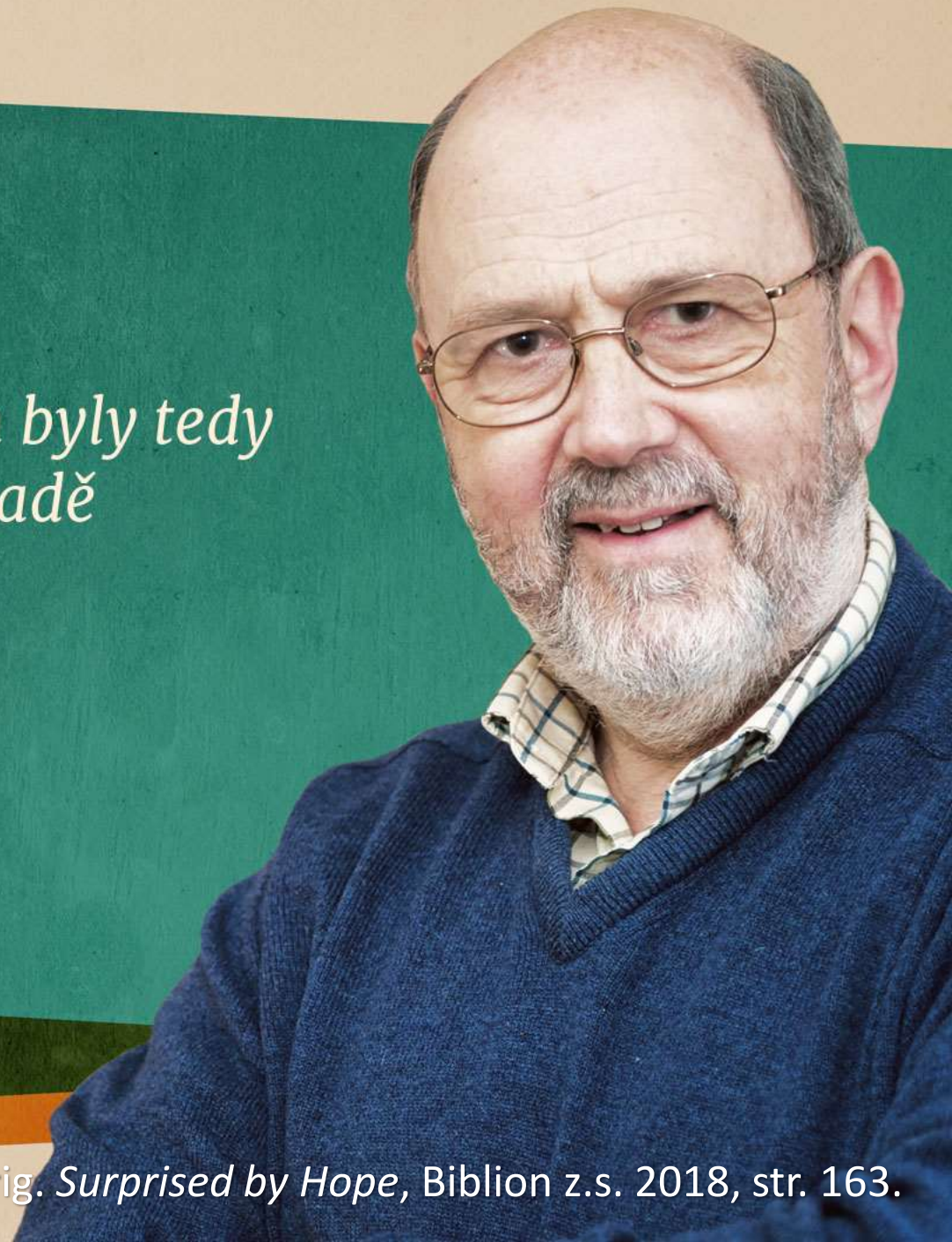
N.T. WRIGHT

Uvedené dva verše z 1. listu Tesalonickým byly tedy hrubě znásilněny těmi, kdo na jejich základě zbudovali učení o domnělém „vytržení“.

N.T. WRIGHT

Wright, N. T. (2007). *Překvapivá naděje*, český překlad orig. *Surprised by Hope*, Biblion z.s. 2018, str. 163.

Matthew 24:40–41 (ČSP)

40 Tehdy budou dva na poli, **jeden bude vzat a druhý bude zanechán**. 41 Dvě budou mlít na obilném mlýnku, jedna bude vzata a druhá bude zanechána.

Matthew 24:37–40 (ČSP)

37 Neboť jak tomu bylo za dnů Noe, tak tomu bude ^[i]při příchodu Syna člověka. 38 Jako totiž v oněch dnech před potopou jedli, pili, ženili se a vdávaly, až do dne, kdy Noe vešel do korábu, 39 a nic nepoznali, dokud nepřišla potopa a **všechny nesmetla**, takový bude i příchod Syna člověka.

40 Tehdy budou dva na poli, jeden bude vzat a druhý bude zanechán.

Matthew 13:30 (ČSP)

30 Nechte, ať obojí roste spolu až do žně; a v čas žně řeknu žencům: **Nejprve posbírejte** plevel a svažte ho do otýpek, abyste jej zcela spálili, ale pšenici **shromážděte** do mé stodoly.“

Matthew 13:37–43 (ČSP)

37 On [jim] odpověděl: „Rozsěvač dobrého semena je Syn člověka³⁸ a **pole je svět**. Dobré semeno, to jsou **synové království**, plevel jsou **synové toho Zlého**; ³⁹ nepřítel, který je zasel, je Dábel.

Žeň je skonání věku a ženci jsou **andělé**. ⁴⁰ Jako se tedy sbírá plevel a pálí se v ohni, tak bude při skonání [tohoto] věku. ⁴¹ Syn člověka pošle své anděly, **i seberou z jeho království všechna pohoršení a ty, kdo činí nepravost**, ⁴² a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů. ⁴³

Tehdy se **spravedliví rozzáří jako slunce v království** svého Otce. Kdo má uši [k slyšení], ať poslouchá!“

7. V souladu s Biblií?
Nebo proti proudu celé Bible...

Sergej Mihál', kniha Vytržení:

*„Podstatou vytržení je **evakuace**. Je to únik křesťanů do bezpečí nebe před těžkými ranami, které dolehnou na celé lidstvo. Svět nemůžeme změnit. Ze světa musíme **uniknout**. Měli bychom na to vynaložit veškerou snahu a doslova volat: „Čiňte pokání a věřte v evangelium, neboť se přiblížilo nebeské Království“. Ne kvůli tomu, aby se nám lépe žilo na zemi, ale proto, aby co nejvíce lidí chytilo do nebe poslední klidný spoj. Soud světa je neodvratný a další spoje tak klidné už nebudou.“*

Zjevení 3:10 (Bible21)

¹⁰ Protože jsi zachoval slovo mé vytrvalosti, **i já tě zachovám od hodiny zkoušky**, která má přijít na celý svět, aby byli vyzkoušeni obyvatelé země.

(¹⁰ Protože jsi **moje věrná církev ve Filadelfii** zachovala slovo mé vytrvalosti, i já tě zachovám tím, že zachovám křesťany ve 21. století před válečným řáděním národů tím, že je evakuuji do nebe.)

Umučení Polykarpovo 19,1

Tolik tedy o blaženém Polykarpovi, který – **s oněmi z Filadelfie** – svědčil ve Smyrně jako dvanáctý...

Jan 17:15 (ČSP)

¹⁵ Neprosím, abys je **vzal ze světa**, ale abys je **zachoval od zlého**.

ISIS THREAT

ISIS EXECUTES DOZENS OF CHRISTIANS

Migrants fleeing to Europe, some to escape ISIS advance

CNN

7:05 PM ET

Izajáš 43:2 (ČSP)

² Když půjdeš přes vody, **budu s tebou**, a přes řeky, **nezalijí tě**.
Když půjdeš ohněm, **nespálíš** se a plamen tě **neožehne**.

8. Co říct závěrem?

Luke 21:25–28 (ČSP)

²⁵ „A budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných před řevem a vlnobitím moře. ²⁶ Lidé budou omdlévat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět; neboť mocnosti nebes se zatřesou. ²⁷ A potom uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s mocí a velikou slávou. ²⁸ Když se toto začne dít, **napřimte se a zvedněte hlavy, protože se přibližuje vaše vykoupení.**“

Luke 21:34–36 (ČSP)

³⁴ „Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena [flámováním, opilstvím a starostmi každodenního života a onen den na vás nepřišel náhle ³⁵ jako past. Neboť přijde na všechny, kteří přebývají na povrchu celé země. ³⁶ **Bděte** a prostě v každý čas, abyste měli sílu **uniknout všemu tomu, co se má dít**, a postavit se před Syna člověka.“

Moje rada pastorům:

Nevyhýbejte se eschatologii, i když by to znamenalo jen znovu a znovu opakovat onen velký obraz:

1. Ježíš přijde znovu. Fyzicky, viditelně a nezpochybnitelně, v moci a slávě. To je naše požehnaná naděje.
2. Zdůrazňujeme to, že Království Boží začalo Ježíšovým prvním příchodem, nyní je implementováno působením Ducha svatého jako prvotina toho příštího věku. Na závěr jeho Druhým příchodem bude nastoleno završení a plnost Božího Království.
3. Zdůrazňujeme víru ve vzkříšení těla (jak říká N.T. Wright) „život po životě po smrti“.

Apoštolské vyznání víry

*Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země,
i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho,*

*jenž se počal z Ducha svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Pontským Pilátem,
byl ukřižován, umřel a byl pohřben,
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých,*

ustoupil na nebesa,

sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího,

odkud přijde soudit živé i mrtvé.

*Věřím v Ducha svatého,
svatou církev obecnou,
svatých obcování,
hříchů odpuštění,*

těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.

V OČEKÁVÁNÍ POŽEHNANÉ
NADEJE

LIST TITOVÍ 2,11-13

STEZKY SOUČASNÉ ESCHATOLOGIE
PASTORÁLKA 2019 | BOHUSLAV WOJNAR